

Lakossági telefonos
hirdetésfelvétel

06-40-949-459

(helyi tarifával,
csak vezetékes készülékekről)

hétfőtől csütörtökig 8-20 óráig,
pénteken 8-18 óráig hívható

VAS NÉPE

A MEGYE NAPILAPJA

2010. május 20., CSÜTÖRTÖK - 55. évf. 116. sz. - Ára: 90 Ft (éves előfizetőknek 64 Ft). Ára DVD-vel együtt: 390 Ft - www.vasnepe.hu

A NAP TÉMÁJA Társadalmi és közönségkapcsolatok a múzeumi világnapon

A múlt újdonságairól

MERKLIN TÍMEA
merklin.timea@vasnepe.hu

Szombathely - A társadalmi együttműködés jegyében rendezte meg az idén kétnapos múzeumi világnapot a Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága olyan programokkal, amelyek a múzeum közönségkapcsolati tevékenységét reprezentálják.

A közösségerősítés volt a célja annak a rítus értékű programnak, ami tegnap zajlott a Vasi Múzeumfaluban. Gyerekek ültettek gyümölcsfákat, és fogadták jelképesen örökbe őket, hogy kijárjanak majd hozzájuk, szemlélve: a fák velük együtt nőnek. A jövőnek ültettünk - mondta dr. Nagy Zoltán megyei múzeumigazgató. Ezzel létrejött egy „gyümölcs-adatbank”, amivel kapcsolatban dr. Balogh Lajos botanikus muzeológus kifejtette: „Az utóbbi évtizedekben a valaha volt természeti sokféleség gyorsulva tűnik el. A kereskedelem nem igényli a gyümölcs sokféleségét, minden áruházlánc ugyanazt az 5-10 féle almát árulja. Már csak a falusi kertek alján rejtőznek azok az idős, megrokkant fák, amik az évszázadokon át kedvelt fajtákat, a bőr- vagy a pónyik almát, a batult és társait, illetve a kisasszon körtét, a sózó körtét, a fekete ropogós vagy a pünkösdi cseresznyét, a sárga szilvát adták. A múzeumfaluba 12 év körüli gyerekek jöttek, hogy még sokáig figyelemmel kísérhessék e fákat, melyeket Kovács Gyula erdész mutatott be. A „csemeték csemetéi”-nek programját Ambrus Lajos író, a Vasi Múzeumbarát Egylet elnöke méltatta.

Kedden a Savaria Múzeumban olyan programokat

SMS-véleményvonal
**SZÓLJON HOZZÁ
ÍRÁSUNKHOZ!**
SMS-számunk: VN 06-91-33-10-33
Üzenetét VN (szóköz) jellel kezdje!

rendeztek, amelyek összekapcsolták a múlt és a jelen tudósait és kultuszait, a magán- és a közgyűjteményi kincseket. Az Iseum-projekthez dr. Ipkovich György polgármester is hozzáfűzte gondolatait. (Részletek az 5. oldalon)

A Savaria Múzeum kótarában magyar és osztrák grafikagyűjtemények tárlata nyílt (fent). Horváth Ernő tiszteletére kiállították a vasi tudósok arcképcsarnokát, amit ő kezdeményezett. Dr. Nagy Zoltán üdvözli az érdeklődőket

FOTÓ: SZENDI PÉTER

EXTRA Kétnapos programot rendezett idén a VAMMI a múzeumi világnap alkalmából – Exkluzív kiállítások nyíltak, a Vasi Múzeumfaluban gyümölcsfákat ültettek tegnap a gyerekek

A múlt újdonságaitól a jövőbe

MERKLIN TÍMEA
merklin.timea@vasnepe.hu

Szombathely – A különböző típusú kultúrák közötti párbeszéd jelentőségét hangsúlyozta dr. Nagy Zoltán múzeumigazgató, bevezetve azt a két napot, amely a múzeumi világnap (május 18.) kiterjesztése volt.

A programok párba állították a múlt és a jelen tudósait és kultuszait, a magán- és a közgyűjteményi kincseket, a határ menti népek együttműködését, valamint a jelenben vállalt felelősséget a jövőben gyümölcsöző eredményekkel.

– A második világháború után szovjet katonai fogságba, a Gulagra került Simon Gyula grafikus, aki itt van köztünk, és a napokban tölti be a 90. életévét. Az ott töltött idő alatt került a kezébe az ipari felhasználásra szánt plexi anyag, amin ő kipróbálta és tökéletesítette grafikai tudását, kedvtelésből. Így született a „plexikarc” műfaja, amelyet hazakerülve Szombathelyre Simon Gyula továbbvitte: portrékat rajzolt. 1983-ban találkozott vele az elődöm, Horváth Ernő paleobotanikus muzeológus, akinek a halála 20. évfordulójára emlékezünk, és felkérte, hogy készítsen portrészorozatot a Vas megyei tudósokról. Ezt az arcképcsarnokot láthatjuk itt – fűzte dr. Balogh Lajos, a Savaria Múzeum természettudományi tárának vezetője a múzeumi világnap alkalmából megnyílt kiállításához. – Az első plexikarc *Hollandon Ferencet* ábrázolja, aki régészeti, növénytan maradványok kutatója volt, az utolsó a ma is élő mikológus, *Vass Annát* mutatja. Ötven plexikarc látható most a Savaria Múzeumban, de ennél sokkal több van. A Magyar Biológusok Arcképcsarnokát a budapesti Magyar Természettudományi Múzeumban helyezték el.

– A Vas Megyei Természettudósainak Arcképcsarnokát negyedévre állítottuk ki Szombathelyen. Aztán a tárlat vándorútra megy. Szeretném, ha Vasvármegye egykori járasszékhelyeinek iskoláiba, illetve nyáron a művelődési központjaiba is eljutna az arcképcsarnok, hogy minél többen megismerjék ezeket az arcképeket az ausztriai Órvidéken és a szlovéniai Muravidéken is. Hiszen ezek a tudósok az egykori vármegye területén működtek. Ez a gondolat összeköt három-négy népet: osztrák, szlovén, horvát és magyar kultúrtörténeti cselekménysorról van szó az érintett tudósok munkáját tekintve.

A múzeumban Pödör György a tudósra mint barátára, gyűjtő társra emlékezett. – Létrehozta az ország leg gazdagabb pannokori ősnövény-gyűjteményét, megújította, kis arborétumát fejlesztette a közösi Chernelkertet – emelte ki Horváth Ernő munkásságát méltatva a költőt, majd felolvasta saját versét. Dr. Kovács László, az NYME SEK Természettudo-

mányi Karának oktatója megemlékezése után felolvasták Szabó T. Attila biológus levelet. Ebben Simon Gyulát mint

Pittmann Lászlóné Mikó Ildikó neves grafikusok műveit kölcsönzi a családi gyűjteményből

„tiszteltbeli kolozsvárit” köszöntötte, akinek MÁV-szoligálatos katonaként vitézi szerepe volt egy tragédia elhárításában Kolozsvár bombázásakor. Köszöntötte úgy is,

mint Kósa-Huba Ferenc kolozsvári szobrászművész tanítványát, és mint egy igaz embert, a Gulag hősiességét, a szovjet „vendéglátás” szinte máig hatóan pártos megbélyegzettjét.

A tudós hangsúlyozta: a hősiesség és a megbélyegzett jelzők véresen komolyak, nem szövevények elemi.

– 2009-ben indult a „Gyűjtemények gyűjteménye” sorozatunk, amely a köz- és magángyűjteményeket hozza közelebb egymáshoz. Ez a kamaratárlat szép példája ennek. Egy határon átnyúló párbeszéd, hiszen a

Künstlerdorf Neumarkt an der Raab gyűjteményéből és a Pittmann-gyűjteményből válogat – mondta Sommer Ildikó, a Savaria Múzeum igazgatóhelyettese.

Ki kezdte, ki folytatja

■ Dr. Balogh Lajos az utódja Horváth Ernőnek, a Savaria Múzeum természettudományi osztálya egykori vezetőjének.

■ Horváth Ernő kezdeményezte a vasi tudósokról készített plexikarc-sorozatot.

■ Dr. Balogh Lajos egyik első feladata Simon Gyulának a botanika tanszék BIOTÁR sorozatában kiadott „Természettudósok arcképcsarnoka – Vas megye” című munka korrektúrázása volt. További fejlesztést terveznek a sorozat új kiadására.

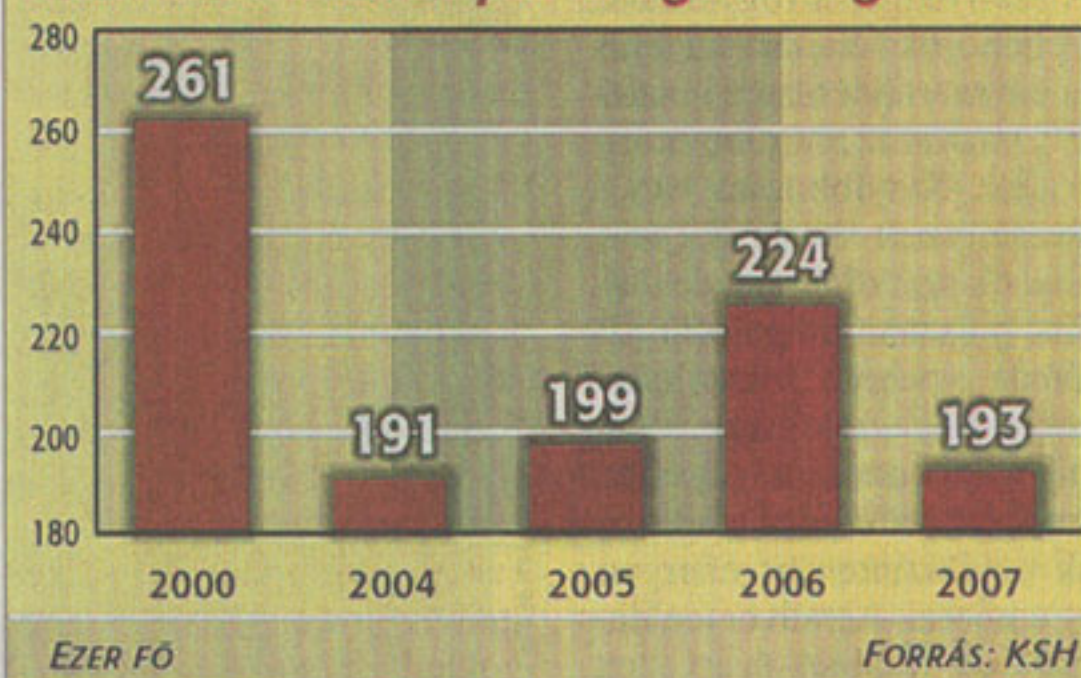

Merklin Timea

tát akarja megjelentetni. A program főnői is főbb hősei Simon Gyula bácsi, aki a maga 90. évével végigjárta a reprezentatív félórát. A hősnő pedig Pittmanné Mi-

Muzeális intézmények látogatottsága Vasban

Határtalan gyűjtőszendevély – magyar és osztrák grafika az 1970-es években címmel nyílt tárlat a kőtárban (nagy kép). A vasi természettudósok plexikarcainak kiállítását felújította és rendezte dr. Balogh Lajos (kis fekvő kép). „Az igazi hősiesség nem mi vagyunk, hanem Simon Gyula bácsi” – tapsolták meg a 90 éves grafikus (lent)

FOTÓ: SZENDI PÉTER

A kiállítás magyar részét Salamon Nándor művészeti író mutatta be, megfestve azt a 70-es évekbeli magyar grafikai hátteret, amiben Pittmann László és párja, Mikó Ildikó a gyűjtést mély empátiával megkezdte.

Pittmann László egy kis műhelyt is kialakított, ahol segítette az egész Kárpát-medencében. A műhely híre elterjedt az egész Kárpát-medencében. A gyűjtő jutalma egy-egy dedikált példány és a barátság volt. A Pittmann-gyűjteményből *Pevei Zoltán*, *Gácsi Mihály*, *Rékassy Csaba*, *Kass János*

és *Reich Károly* műveit kölcsönzi a múzeum. A tárlat osztrák anyagát *Andreas Lehner*, a kiállítás rendezője mutatta be.

A világnapi rendezvényt az Iseum-projekt bemutatásával, történeti áttekintésével zárták kedden. *Sosztarits Ottó* ré-

A leendő Iseum a polgármester szíve csücske, szeretné, ha megint lenne ott Varázsfuvola

gész előadására Szombathely polgármestere, dr. Ipkovich György is eljött. Kifejtette:

– Az Iseum a szívem csücske. Nemcsak egy műemlék helyreállításáról szól, hanem arról: mit kezdjen egy város az antik múltjával? Sokáig vita volt, helyreállítsuk-e a Szentlélek-konceptiót, vagy jelenítsük meg a szentély egykori lehetséges látványát? Az utóbbi mellett döntöttünk, és megszereztük hozzá a most már kicsit hiányos másfél millió forintot. Bízunk benne, hogy vonzza majd a turistákat. Gondot fordítunk arra, hogy olyan kiállítóhely legyen, amibe életet lehet lehelni, programokat lehet bele vinni, például a varázsfuvolát, aminek Szombathelyen nagy hagyománya van. Bízom abban, hogy a régészszakma és a kultúrákedvelő közönség számára is fontos építmény lesz.

Igy látják olvasóink

Csizmazia Zoltánné nyugdíjas

Szeretek múzeumba járni. Szívesen jövök el a kiállításokra, mert

azt tartom, hogy aki a múltját nem ismeri, az a jelent és a jövőt sem ismerheti. Simon Gyula a személyes ismerősöm, 40 éve egy utcában lakunk. A lakásán már megmutatta nekem a plexikarcokat, többször találkoztunk, beszélgettünk a világ dolgairól. Most miatta jöttem el a világnapi rendezvényre. De a lányommal Budapestre, sőt Bécsbe is el szoktunk menni híresebb kiállításokra, főiskolások csoportokkal utaztunk sokat, míg fiatalabb voltam.

Rábai Péter nyugdíjas

A Tájak Korok Múzeumok Egyesület vezetője vagyok, ami az

MMIK-ban működik. Rendszeresen viszek csoportokat múzeumokba. Felkészülten vezetek túrázókat; botanikai, régészeti érdekességeket igyekszem megmutatni. Autodidakta módon tájékozódtam világ életemben, a múzeumok megfertőztek a múlt újdonságaival. Az Árpád-kori templomromokat kutatom, már századok dokumentáltam, a TIT-ben, klubokban bemutattam. A Haladás VSE természetjáró szakosztályát is vezetem.

Salamon Júlia egyetemista

Kiskorom óta tagja vagyok a Vasi Múzeumban Klubjának.

Belenevelődtem abba, hogy igényem van kiállításokat látni, megtanultam, hogyan mozogjak a műtárgyak között. Az interneten, illetve helyi műsorfüzetekből tájékozodom, hogy hol milyen kiállítások vannak. Úgy vélem, városi szinten tájékozottnak kell lenni, hogy milyen a művészeti élet, mert az is az élet része. Az alkotók ugyanúgy a közösség részei, mint mi, érzékenységük, kritikai látásmódjuk miatt érdemes rájuk figyelni.